

รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบาย
สู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

Participation model using PLC process in implementing policy for educational
quality management of primary schools under the Office of the Primary
Educational Service Area 2, Phitsanulok

ศิริวรรณ ภูริวัฒน์ธรรม (Siriwan Phurriwattanatham)¹ ประจวบ จันทร (Prachaub Juntorn)²

Received: December 14, 2024

Revised: December 25, 2024

Accepted: December 29, 2024

¹ Corresponding author, Email: khamyon.siriwan@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 2) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากเป็นนโยบายใหม่ ส่งผลให้ผู้บริหารและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PLC ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบ ทุกด้านยืนยันอยู่ในระดับมากที่สุด ผลจากการนำไปปฏิบัติ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC ได้แก่ นโยบายการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม, การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย, การพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์, การพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ, การจัดเตรียมความพร้อมระดับปฐมวัย, ก้าวไกลเทคโนโลยี, มีทักษะอาชีพตามวัย, การส่งเสริมสุขอนามัยนักเรียน, การยกระดับ

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา (ภาคภาษาอังกฤษ), วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
Lecturer of M.Ed. in Educational Administration
(International Program), Siam Technology College

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
Lecturer, Master of Education Program, Educational Administration, Phitsanulok University

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษา ตามลำดับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อ รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำ นโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, กระบวนการ PLC, การนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

This research study aimed to respond to the research objectives as follows: 1) to study the current conditions and issues regarding participation using the PLC process in implementing policies for educational quality management in primary schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2, 2) to develop a participation model using the PLC process to implement policies for educational quality management in primary schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2, and 3) to study the effects of using the participation model through the PLC process in implementing policies for educational quality management in primary schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. This research process was divided into three stages: 1) study of the current conditions and issues, 2) development of the model, and 3) evaluation of the model's effects. The research tools included a questionnaire for collecting opinions from school administrators and teachers, semi-structured interviews, and a satisfaction survey. Data were analyzed using statistical software, with the following statistics: percentage, mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and content analysis.

The results indicated that the current conditions and issues were at a low level overall, primarily due

to the fact that this is a new policy, leading to a lack of knowledge and understanding of the PLC process among administrators and staff. The validation of the model showed that all aspects were rated at the highest level. In practice, the participation of administrators and teachers in educational quality management through the PLC process focused on policies such as promoting morality and ethics, incorporating the philosophy of sufficiency economy, improving Thai language teaching, enhancing mathematics instruction, advancing foreign languages teaching, preparing early childhood education, leveraging technology, developing age-appropriate career skills, promoting student hygiene, improving learning achievement, and enhancing the educational quality assurance system, respectively. Therefore, the overall participation was rated at a high level. School administrators and teachers were highly satisfied with the participation model using the PLC process for implementing policies to improve educational quality management in primary schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2.

Keywords: Participation, PLC process, Policy implementation for educational quality

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทิศทางการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ไม่สามารถแยกจากบริบทความเป็นไปของโลก จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างจริงจัง ในหลายๆ ประเด็น อาทิเช่น ประเด็นด้านเนื้อหาวิชา (Subject matter) วิธีการสอนเนื้อหาจะต้องมีความแตกต่างจากในอดีต ที่เน้นให้ครูเป็นผู้สอนเท่านั้น เปลี่ยนเป็นต้องเน้นไปที่ผู้เรียน โดยเฉพาะการให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ถ้าเป็นผลงานที่ใช้ได้จริง ก็ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย ประเด็นด้านทักษะชีวิต (Life and professional skills) ในศตวรรษที่ 20 นั้น โลกได้เดินทางสู่ยุคอุตสาหกรรม ดังนั้น ทักษะความเป็นผู้เชี่ยวชาญ

จึงสำคัญมากกว่าทักษะชีวิต ซึ่งในศตวรรษที่ 21 โลกกำลังเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มและความแปลกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ ดังนั้นการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration skill) จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการผสมผสานอัตลักษณ์และความสร้างสรรค์ของเราและผู้อื่นเข้าด้วยกัน (วิจารณ์ พานิช, 2555)

อย่างไรก็ตามการปรับเปลี่ยนอย่างจริงจังเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 นั้นมีปัจจัยสำคัญซึ่งสถาบัน Person และ The Economist Intelligence Unit หรือ EIU ได้ศึกษาดัชนีชี้วัดความสามารถทางเซาท์ปัญญาและการบรรลุผลทางการศึกษาของประเทศต่างๆ ทั่วโลก รายงาน ระบุประเด็นสำคัญจากการศึกษาระบบการศึกษา และระบบบริหารโรงเรียนของประเทศต่างๆ พบว่า ประเทศที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา จะให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู และสื่อการสอนของครู และการพัฒนาวิชาชีพครูที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นลักษณะการพัฒนาวิชาชีพแบบร่วมมือกันเรียนรู้ในงานจริง โดยเฉพาะงานหลักสูตรและการเรียนการสอน (Bellanca & Brandt, 2011) จึงเป็นเหตุให้มีการพัฒนาแนววิธีการเรียนรู้และพัฒนาองค์กรแบบโรงเรียนที่เรียกว่า PLC อย่างหลากหลายรูปแบบในบริบทต่างๆ ของแต่ละประเทศที่ตื่นตัวเพื่อเปลี่ยนผ่านให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ทั้งในกรณีศึกษากลุ่มศึกษาบทเรียนหรือ Lesson study ในประเทศญี่ปุ่น การพัฒนาวิชาชีพครูแบบ Problem solving group and research group ในเมืองเซียงไฮ้ และ PLC แห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ “Teach less, Learn more” ในประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น เป็นรูปแบบ PLC ที่หลากหลาย และล้วนมุ่งเน้นการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ผ่าน PLC แบบร่วมแรงร่วมใจกันอย่างจริงจัง บนฐานงานจริงมากกว่าการอบรมนอกห้องเรียน

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังความสามารถร่วมกันของคนในองค์กร เพื่อปรับเปลี่ยน ปรับตัว พัฒนาคุณภาพให้ทันและสอดคล้องกับความเป็นจริงของยุคที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและการเรียนรู้ของนักเรียนรวมถึงครูทุกคนในองค์กร ดังนั้นวิถีการเรียนรู้บนฐานการปฏิบัติในงานจริงร่วมของวิชาชีพครูในแบบชุมชนการเรียนรู้ หรือ PLC จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ทั้งระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน

ระดับกลุ่มโรงเรียน จนถึงระดับชาติ ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนา หรือปฏิรูปการจัดการศึกษาในชุมชนของตนเอง

เช่นเดียวกับกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ประกาศ ณ วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2565 โดย นางสาวตรีษฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้ดำเนินการตามภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) ฉบับปรับปรุงในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ 3.3 การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) โดยเฉพาะหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development goals: SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องมีศักยภาพสูงในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีศักยภาพสูง ถือเป็นภารกิจสำคัญของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาที่จะต้องส่งเสริมสนับสนุนกำกับดูแลให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสำหรับผู้เรียนเป็นต้นแบบของสังคมแห่งการเรียนรู้ผู้เรียนจะต้องได้รับโอกาสให้เข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และนอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional learning community) “ชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษาเพื่อรองรับนโยบายกระทรวง
สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึง
ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
ให้มีศักยภาพ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความสามารถ
ในการสื่อสาร มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมของคนไทย
12 ประการ ด้วยการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมในการ
จัดการศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ
ต่าง ๆ ตามศักยภาพและความพร้อม บนพื้นฐานของความ
รับผิดชอบที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเชื่อว่าถ้า
สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มี
การบริหารจัดการที่ดีจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ที่ดีขึ้น
ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ
PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 และมีความมุ่งหมายเพื่อให้
สถานศึกษามีแนวทางในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติใน
การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาที่ชัดเจนและเป็น
ระบบด้วยกระบวนการ PLC โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม
ของเครือข่ายคุณภาพการศึกษา และมีแนวทางการ
ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ทฤษฎีวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)

กระบวนการ PLC หรือการสร้างชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรใน
สถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือกันเพื่อ
พัฒนาการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
DuFour and Fullan (2013) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ
PLC ว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน
อย่างต่อเนื่องและมีโครงสร้างที่ชัดเจน ทำให้สามารถ
ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น
นอกจากนี้ DuFour and Marzano (2011) ยังได้เสนอ
แนวคิดว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มี
ประสิทธิภาพต้องอาศัยการนำทีมของผู้นำการศึกษาและ
การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

PLC มีหลักการสำคัญอยู่ 3 ประการคือ การเรียนรู้
ร่วมกัน, การสะท้อนประสบการณ์การเรียนการสอน,
และการพัฒนาครูให้มีความสามารถในด้านต่าง ๆ
อย่างต่อเนื่อง Stoll et al. (2006) ได้เสนอว่าชุมชนการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับ
การพัฒนาความเป็นผู้นำของครู และควรมีระบบสนับสนุน
เพื่อการพัฒนา

การจัดการคุณภาพการศึกษา

การจัดการคุณภาพการศึกษาคือกระบวนการที่
สถานศึกษานำมาปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและ
พัฒนาระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการที่มี
ความสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา ประเด็นสำคัญ
ในกระบวนการนี้คือต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาค
ส่วน ตั้งแต่ระดับครู นักเรียน ผู้ปกครอง ไปจนถึงชุมชน
และองค์กรที่เกี่ยวข้อง Harris (2003) กล่าวถึงแนวคิดของ
การมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาว่าจะช่วยให้
สถานศึกษาเข้าถึงปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน
ได้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

การนำนโยบายทางการศึกษาสู่การปฏิบัติคือ
ขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนา
คุณภาพการศึกษา ศึกษาของ Fullan (2016) แสดงให้เห็น
ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติควรอาศัยความเข้าใจร่วมกัน
ระหว่างผู้นำการศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้การนำนโยบาย
เกิดผลสัมฤทธิ์จริง นอกจากนี้ยังต้องอาศัยการสนับสนุนทั้ง
ในด้านทรัพยากรและการพัฒนาทักษะของบุคลากรให้
สามารถปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การมีส่วนร่วมจากครู ผู้ปกครอง และชุมชนใน
กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ
ตามที่ Epstein (2018) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในสถานศึกษาว่าจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่
สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและความต้องการของ
ผู้เรียน นอกจากนี้ Lumby and Foskett (2011) ยัง
กล่าวถึงบทบาทของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผล
ให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างครูและผู้ปกครอง ซึ่ง
ช่วยเพิ่มคุณภาพการศึกษาในระยะยาว

นอกจากนี้ งานวิจัยหลายฉบับได้ชี้ให้เห็นถึง
ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพ

การศึกษา เช่น การวิจัยของ Lee and Lee (2020) ที่กล่าวถึงผลกระทบของ PLC ต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียน พบว่าการใช้กระบวนการ PLC อย่างมีระบบช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ งานวิจัยของ Jones and Harris (2019) ยังได้ชี้ให้เห็นว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างครู และผู้นำสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับตัวแปรเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยนำเสนอเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา กระบวนการ PLC การมีส่วนร่วม นโยบาย 11 ด้าน การประเมินรูปแบบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วม โดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาพิษณุโลกเขต 2

2. พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 3

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,217 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Yamane (1973, p.125) ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้จำนวน 319 คน แล้วกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนโรงเรียน โดยการแบ่งโรงเรียนเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 61 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 68 โรงเรียน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 183 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และครูวิชาการ โรงเรียนละ 2 คน และกลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 136 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และครูวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน

ขั้นตอนที่ 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) เป็นหรือเคยเป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีผลงานเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC ได้แก่ งานวิจัย บทความ ตำรา การเป็นวิทยากร บทความ ตำรา การเป็นวิทยากรหรือการรับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 3 คน

2) เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือมีประสบการณ์ในการสนับสนุนการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 2 คน

3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาแห่งนั้น จนได้รับการ

ยอมรับจากบุคคลทั่วไป โดยใช้วิธีเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยแบ่ง แบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ อายุ ประสบการณ์ใน การทำงาน และวุฒิการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา การมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบาย สู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา โดยสอบถามความคิดเห็น ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้เห็น ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 2

แบบ สัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi structured interview) และแบบประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC

ขั้นตอนที่ 3

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่มีต่อผลการใช้รูปแบบการจัดการคุณภาพ การศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC จำนวน 110 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่มีต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 20 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 3

ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ต่าง ๆ สร้างข้อคำถามโดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงและนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบ ความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหาจากค่าดัชนีความ สอดคล้องของข้อคำถาม ปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ และ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.8300 และ 0.8100 ปรับปรุงและนำไปใช้จริง

ขั้นตอนที่ 2

นำผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์และ สังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และผลการวิจัย ที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษาไว้แล้วในบทที่ 2 แล้วนำข้อสรุปมาใช้ เป็นข้อมูล และสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi structured interview) ใช้วิธีการการตรวจสอบ โดย การจัดกลุ่มสนทนา (Focus group discussion) เพื่อให้ได้ ข้อมูลครอบคลุมและละเอียดที่สุดสำหรับยกร่างรูปแบบการ มีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่ การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ได้รูปแบบ ที่ประกอบด้วยนโยบาย 11 ด้าน

และผู้วิจัยได้ประเมินและตรวจสอบ โดยสรุป ข้อคิดเห็น ข้อวิจารณ์ และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ ได้มาปรับปรุงองค์ประกอบของรูปแบบการมีส่วนร่วมโดย ใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ผลลัพธ์ที่ต้องการในขั้นตอนนี้ คือ ได้รูปแบบที่มีความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็น ประโยชน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 และ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ และการประเมินรูปแบบ โดยวิธีการอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship model)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาการนำไปใช้ และความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย 11 ด้าน ด้วยกระบวนการ PLC ที่เน้นการมีส่วนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 พบว่า ในภาพรวม สภาพปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำนโยบายทั้ง 11 ด้าน ไปบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ที่เน้นการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.49$, S.D. = 0.54) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ได้กำหนดและมอบนโยบาย 11 ด้าน ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายใหม่ส่งผลให้ ผู้บริหารและบุคลากร ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PLC และขาดความรู้ ในการพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์สาระวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสารสนเทศ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของนักเรียนความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายก้าวไกลเทคโนโลยี

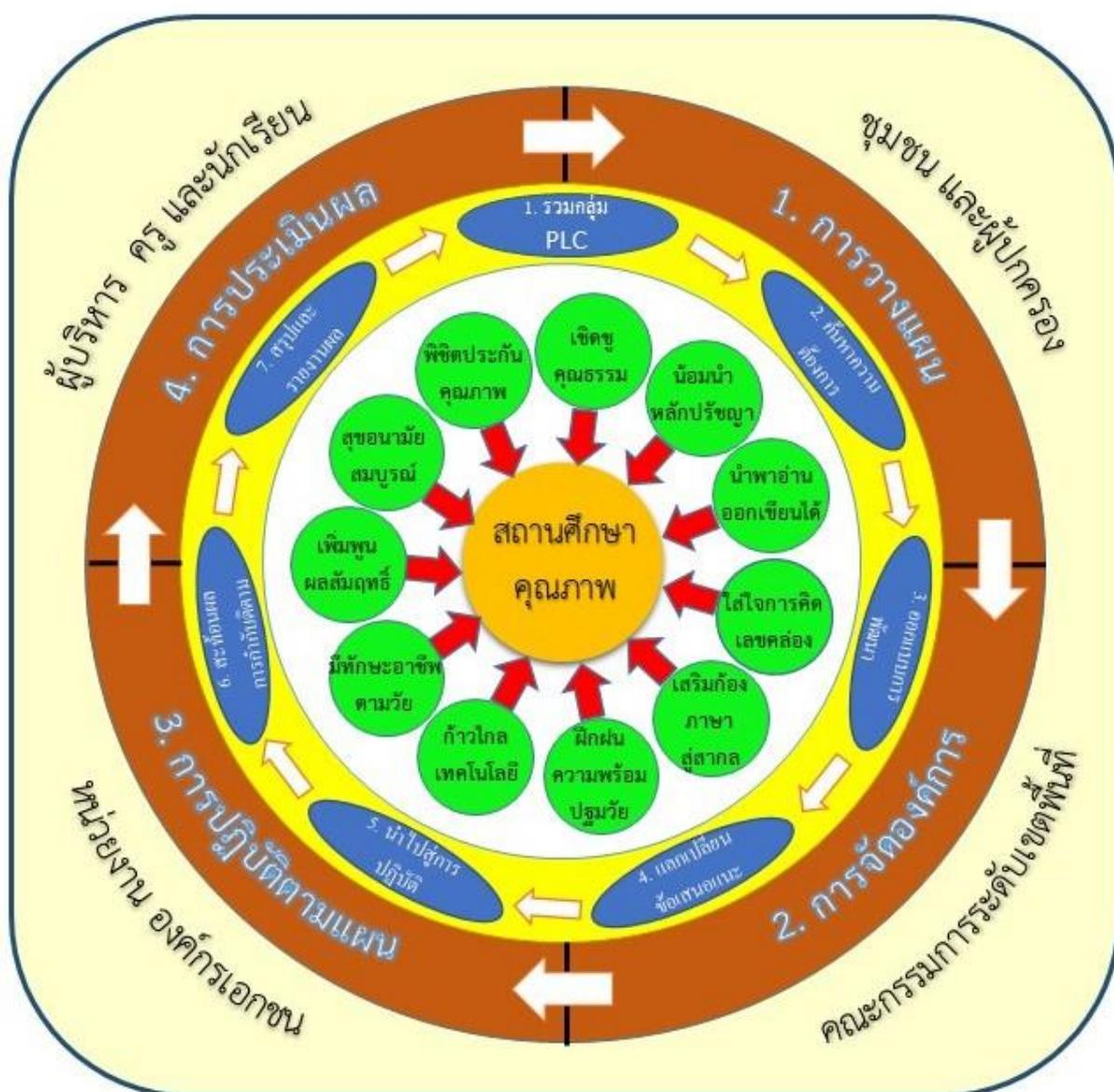
สภาพปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ไม่สามารถนำนโยบาย 11 ด้าน ไปบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC ที่เน้นการมีส่วนร่วม ในภาพรวมสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D. = 0.71) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแต่ละนโยบายไม่อาจปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ไม่สามารถนำนโยบาย การส่งเสริมทักษะอาชีพตามวัย ไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้ และไม่สามารถนำหลักการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม ไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้ดีเท่าที่ควร ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC

ข้อ	เนื้อหา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพปัจจุบัน				
1	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมคุณธรรม ในระดับ	2.38	0.65	น้อย
2	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับ	2.46	0.66	น้อย
3	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับ	2.37	0.62	น้อย
4	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในระดับ	2.51	0.63	ปานกลาง
5	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการรู้คิดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับ	2.35	0.67	น้อย
6	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการเตรียมความพร้อมปฐมวัย ในระดับ	2.47	0.61	น้อย
7	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายก้าวไกลเทคโนโลยี ในระดับ	2.34	0.49	น้อย
8	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมทักษะอาชีพตามวัย ในระดับ	2.43	0.62	น้อย
9	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมสุนทรียะต่นักเรียน ในระดับ	2.63	0.63	ปานกลาง
10	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายยกระดับผลสัมฤทธิ์ ในระดับ	2.66	0.62	ปานกลาง
11	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายพิชิตประกันคุณภาพ ในระดับ	2.46	0.61	น้อย
12	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PLC ในระดับ	2.82	0.38	ปานกลาง
13	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม	2.70	0.83	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.49	0.64	น้อย

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยนำเสนอร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย 11 ด้าน ด้วยกระบวนการ PLC ที่เน้นการมีส่วนร่วม ต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยการจัดกลุ่มสนทนา (Focus group discussion) ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพัฒนา รูปแบบการมี

ส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย 11 ด้าน 2) การบริหารจัดการด้วยกระบวนการ PLC 3) การมีส่วนร่วมของหน่วยงานองค์กร ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ดังแสดงในภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

จากร่างรูปแบบและแนวการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC ภาพประกอบ 1 โมเดลนี้นำเสนอให้เห็นภาพรวมของกระบวนการพัฒนาคุณภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยมี PLC เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการนี้ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

PLC (Professional Learning Community)

เป็นแกนหลักของโมเดลและงานวิจัย โดย PLC หมายถึงชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและการพัฒนาคุณภาพ เนื่องจาก PLC ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ร่วมกันเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

การมีส่วนร่วม

โมเดลและผลงานวิจัยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก การมีส่วนร่วมนี้จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

การวางแผน

ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ จำเป็นต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์สถานการณ์ และออกแบบกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและบริบทของโรงเรียน

การปฏิบัติ

หลังจากวางแผนแล้ว ก็ต้องนำไปปฏิบัติจริง โดยมีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การประเมิน

การประเมินเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้ทราบถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงาน และนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนต่อไป

การปรับปรุง

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ โดยการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และ

หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ซึ่งผลการตรวจสอบยืนยันพัฒนาการรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยประเมินครอบคลุมทั้ง 4 มาตรฐาน พบว่า

ความเหมาะสม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.31) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ที่ได้นำไปปฏิบัติในสถานศึกษาสามารถวัดระดับคุณภาพของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้บริหารได้ และมีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง

ด้านความเป็นไปได้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.24) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป และช่วยพัฒนางานและเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ด้านความถูกต้อง ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.13) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 มีแนวการปฏิบัติ และกระบวนการบริหารที่ชัดเจนตามลำดับและขั้นตอน และมีองค์ประกอบตามหลักการแนวคิด ทฤษฎี และการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ

ด้านความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.46) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า การประเมินผล

การปฏิบัติงานและนำผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วม โดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

และมีแนวการปฏิบัติ และกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ตามลำดับและขั้นตอน โดยแสดงผลการประเมิน ในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจยืนยันรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจยืนยันรูปแบบ											
	ด้านความเหมาะสม			ด้านความเป็นไปได้			ด้านความถูกต้อง			ด้านความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีองค์ประกอบตามหลักการแนวคิด ทูลุซซี และการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.33	0.50	มาก	4.44	0.52	มาก
2. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ช่วยพัฒนาและเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น	4.55	0.52	มากที่สุด	4.33	0.50	มาก	4.44	0.52	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของสถานอื่น	4.44	0.52	มาก	4.44	0.52	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
4. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ใช้การบริหารงานที่ชัดเจนโดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด
5. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง	4.44	0.52	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
6. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีแนวการปฏิบัติ และกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ตามลำดับและขั้นตอน	4.44	0.52	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด	4.66	0.50	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก
7. กระบวนการ PLC เป็นกิจกรรมพลังสามัคคีร่วมมือกันของคณะทำงาน ร่วมคิด สร้างทางเลือก ร่วมแก้ไข และร่วมกันดำเนินการ	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.44	0.52	มาก
8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC ส่งมอบให้ภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
9. การประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป	4.66	0.50	มากที่สุด	4.66	0.50	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.66	0.50	มากที่สุด
10. รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่นำไปปฏิบัติในสถานศึกษาตามารวัดระดับคุณภาพของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้บริหารได้	4.66	0.50	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	0.31	มากที่สุด	4.53	0.24	มากที่สุด	4.52	0.13	มากที่สุด	4.53	0.46	มากที่สุด

3. ผลจากการนำไปปฏิบัติ พบว่า การปฏิบัติตามนโยบายและการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการ PLC ที่เน้นการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.09) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ชี้แจงนโยบายสู่การปฏิบัติ นโยบายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นโยบายข้อที่ 3 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย (อ่าน เขียนและวิเคราะห์ได้) ได้แก่ และนโยบายที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นโยบายข้อที่ 10 ส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และสามารถสรุปแต่ละนโยบายได้ดังนี้

นโยบายข้อที่ 1 การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.23) ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้สถานศึกษามีการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC “เชิดชูคุณธรรม” สู่การปฏิบัติโดยการขับเคลื่อนกระบวนการอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน โดยที่ผู้บริหารมีโครงสร้างรูปแบบ/นวัตกรรมในการบริหารด้านคุณธรรม และมีความพึงพอใจด้านความโปร่งใสเป็นธรรม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นโยบายข้อที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.24) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้ครูต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักการแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดให้สถานศึกษามีการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC “น้อมนำหลัก

ปรัชญา” สู่การปฏิบัติโดยการขับเคลื่อนกระบวนการอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน

นโยบายข้อที่ 3 พัฒนาการเรียนรู้อุทิศสู่สาระภาษาไทย(อ่าน เขียนและวิเคราะห์ได้) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D.=0.20) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและจัดให้มีการประชุมวางแผนจัดกิจกรรมดำเนินการการพัฒนาอ่านออกเขียนได้และบริหารได้สร้างความตระหนักให้กับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับพัฒนาการอ่านออกเขียนได้

นโยบายข้อที่ 4 พัฒนาการเรียนรู้อุทิศสู่สาระคณิตศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D.=0.21) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะการคิดเลขคล่อง (ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้รวดเร็วและถูกต้องและ นักเรียนมีโครงงานคณิตคิดเลขคล่องและมีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและมีทักษะการคิดเลขคล่องเพิ่มขึ้น

นโยบายข้อที่ 5 พัฒนาการเรียนรู้อุทิศสู่สาระภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D.=0.29) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการวางแผนการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเพื่อการสื่อสารสู่การท่องเที่ยวชุมชน และ ผู้บริหารได้กำกับติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเพื่อการสื่อสารสู่การท่องเที่ยวชุมชน

นโยบายข้อที่ 6 การส่งเสริมและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D.=0.29) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีกระบวนการวางแผนงาน ประสานงานความร่วมมือและมีการระดมทรัพยากรจากชุมชนพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย และครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาปรับปรุง มีการประเมินตรวจสอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

นโยบายข้อที่ 7 พัฒนาการเรียนรู้อุทิศสู่สาระวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D.=0.29) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และครูสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อนำเสนอผลงาน

ข้อมูลที่มีอยู่ในรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

นโยบายข้อที่ 8 การส่งเสริมทักษะอาชีพตามวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D.=0.30) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำหลักสูตรและจัดทำแผนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะอาชีพตามวัยและนักเรียนสามารถฝึกอาชีพพื้นฐานที่สนใจและเลือกเรียนต่อในสายอาชีพที่ต้องการได้

นโยบายข้อที่ 9 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D.=0.26) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสุขอนามัยที่ดี และครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างสุขอนามัยที่ดี มีการสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

นโยบายข้อที่ 10 ส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D.=0.17) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้ทดสอบนักเรียนในแต่ละระดับชั้น โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำไว้และวิเคราะห์ผลการทดสอบและกำหนดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป และให้มีการนำผลจากการประเมินเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการพัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์

นโยบายข้อที่ 11 การประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D.=0.27) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR) และระบุแนวทางในการพัฒนาและจัดให้ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการน่านโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D.=0.24) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติและมีความพึงพอใจต่อบริการข้อที่ 5 เสริมก้องภาษาสู่สากล อยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นโยบายข้อที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาตามข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC ในการปฏิบัติตามนโยบาย 11 ด้าน

การปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
นโยบายด้านที่ 1 การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	4.33	0.23	มาก
นโยบายด้านที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา	4.33	0.24	มาก
นโยบายด้านที่ 3 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย	4.34	0.20	มาก
นโยบายด้านที่ 4 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์	4.33	0.21	มาก
นโยบายด้านที่ 5 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	4.34	0.29	มาก
นโยบายด้านที่ 6 การส่งเสริมและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย	4.34	0.29	มาก
นโยบายด้านที่ 7 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	4.33	0.29	มาก
นโยบายด้านที่ 8 การส่งเสริมทักษะอาชีพตามวัย	4.34	0.30	มาก
นโยบายด้านที่ 9 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน	4.33	0.56	มาก
นโยบายด้านที่ 10 ส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	4.31	0.17	มาก
นโยบายด้านที่ 11 การประกันคุณภาพสถานศึกษา	4.32	0.27	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	0.09	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC. สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ได้กำหนดและมอบนโยบาย 11 ด้าน ให้กับผู้บริหารสถานศึกษานำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายใหม่ส่งผลให้ ผู้บริหารครูและบุคลากร ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PLC และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการก้าวทันเทคโนโลยี ในส่วนของสภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแต่ละนโยบายไม่อาจปฏิบัติได้หรือปฏิบัติไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ไม่สามารถนำนโยบายส่งเสริมทักษะอาชีพตามวัยไปปฏิบัติในสถานศึกษาของท่านได้ และไม่สามารถนำหลักการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมไปปฏิบัติในสถานศึกษาของท่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nolasco and Arthur (1987, pp.15-21) ที่กล่าวว่า

การจัดกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกด้านทัศนคติความรู้สึกละอารมณ์ด้วยตนเอง มิใช่ถูกบังคับให้ทำ

ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยประเมินครอบคลุมทั้ง 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาและให้ความเห็นว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ที่ได้นำไปปฏิบัติในสถานศึกษาสามารถวัดระดับคุณภาพของสถานศึกษาและศักยภาพของผู้บริหารได้ และมีความสอดคล้องกับ

เหตุการณ์ปัจจุบัน ตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป และช่วยพัฒนางานและเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น มีแนวการปฏิบัติและกระบวนการบริหารที่ชัดเจน ตามลำดับและขั้นตอน และมีองค์ประกอบตามหลักการแนวคิด ทฤษฎี และการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศรา มุลวรรณ (2561, น.52) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กรมีความสำคัญมากต่อองค์กร เพราะประสิทธิภาพขององค์กรเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสำเร็จและการอยู่รอดขององค์กร องค์กรใดมีประสิทธิผลขององค์กรสูงแสดงว่า องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรส่งผลให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ สามารถอยู่รอดได้ เป็นอย่างดีในทางตรงกันข้ามถ้าองค์กรใดมีประสิทธิผลขององค์กรต่ำแสดงว่าองค์กรนั้นประสบความล้มเหลวในการประกอบกิจการไม่สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร ส่งผลให้กิจการขององค์กรตกต่ำ ไม่สามารถพัฒนาตนเองจนถึงการล่มสลายขององค์กร ในทำนองเดียวกันประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีความสำคัญมากต่อโรงเรียน เพราะเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนใดมีประสิทธิผลของโรงเรียนสูงก็จะได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและสังคม โดยเฉพาะผู้ปกครองและนักเรียน ดังนั้นประสิทธิผลของโรงเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึง และหาตัวชี้วัดให้ได้ว่าอะไรบ้าง ผู้บริหารควรนำมาเป็น ประเด็นในการพิจารณาประกอบ 50 รายละเอียด เพื่อตรวจสอบการประเมินตนเองให้เกิดความมั่นใจว่าโรงเรียนจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสูงมีประสิทธิผล ที่เกิดจากการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและที่สำคัญไปกว่านั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็งของปัจจัยเหล่านั้นมาวางแผนพัฒนาสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการปฏิบัติตามนโยบายและการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและคณะครูต่อกระบวนการ PLC. ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพหุโลกเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายแต่ละนโยบาย ได้ดังนี้

นโยบายข้อที่ 1 การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้สถานศึกษามีการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC “เชิดชูคุณธรรม” สู่การปฏิบัติโดยการขับเคลื่อนกระบวนการอย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนโดยที่ผู้บริหารมีโครงสร้าง รูปแบบ/นวัตกรรมในการบริหารด้านคุณธรรม และมีความพึงพอใจด้านความโปร่งใสเป็นธรรมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกสินทร์ ช่างบุญ (2560, น.163) ได้วิจัยเรื่องการติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอ ขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผน พบว่า ทางโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการของสังคม ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ทางโรงเรียนมีเป้าหมายเดียวกันในการกำหนดการดำเนินงานในโครงการ มีการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางแผนไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งก่อนทำกิจกรรมระหว่างทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรมด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ด้านการทดสอบพบว่า ทางโรงเรียนมีการกำกับ นิเทศ ติดตามโครงการโดยหัวหน้ากิจกรรมแต่ละกิจกรรมเพื่อรายงานต่อผู้บริหาร โดยใช้แบบกำกับ นิเทศ ติดตาม และมีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการและดำเนินการปรับปรุง พบว่า ทางโรงเรียนมีการนำผลการประเมินโครงการมาวิเคราะห์สิ่งที่ต้องพัฒนาและสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

นโยบายข้อที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้กำหนดให้ครูต้องปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักการแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดให้สถานศึกษามีการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC “น้อมนำหลักปรัชญา” สู่การปฏิบัติโดยการขับเคลื่อน

กระบวนการอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย ตีมูลพันธ์ (2565) ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นโยบายข้อที่ 3 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย (อ่าน เขียนและวิเคราะห์ได้) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและจัดให้มีการประชุมวางแผนจัดกิจกรรมดำเนินการการพัฒนาอ่านออกเขียนได้และบริหารได้สร้างความตระหนักให้กับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณา แยมอรุณ (2563) ได้ศึกษาและทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่าการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ ภายหลังจากทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำก่อนทดลอง ร้อยละ 56 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ เพิ่มขึ้น จากเดิม ร้อยละ 24

นโยบายข้อที่ 4 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็น

เพราะว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะการคิดเลขคล่อง (ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้รวดเร็วและถูกต้องและนักเรียนมีโครงงานคณิตคิดเลขคล่องและมีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและมีทักษะการคิดเลขคล่องเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัลลภ เต่าให้ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องเศษส่วน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง เศษส่วนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 47 คน ผลการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่องเศษส่วน มีประสิทธิภาพ 78.65/78.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง เศษส่วน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่องเศษส่วน อยู่ในระดับดี ($x = 4.23$)

นโยบายข้อที่ 5 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการวางแผนการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเพื่อการสื่อสารสู่การท่องเที่ยวชุมชนและผู้บริหารได้กำกับติดตามประเมินผลการบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเพื่อการสื่อสารสู่การท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชามีมี สุหลง (2565) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา ด้วยกลวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ผลการวิจัย พบว่า กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือสามารถเพิ่มประสิทธิภาพความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งความสามารถดังกล่าวประกอบด้วย ความสามารถในการหาใจความสำคัญของเรื่องวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ การตีความเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม และการสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

นโยบายข้อที่ 6 การส่งเสริมและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีกระบวนการวางแผนงาน ประสานงานความร่วมมือและมีการระดมทรัพยากรจากชุมชนพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย และครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาปรับปรุงมีการประเมินตรวจสอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญธิกา พลศรี (2566) ได้ศึกษาและจัดทำวิจัยชั้นเรียนเรื่องการพัฒนาเด็กสมาธิสั้นด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสองแฉก ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาสมาธินักเรียนในระดับชั้นปฐมวัย ซึ่งอยู่ในวัย 5 – 6 ปี เป็นวัยแห่งการเรียนรู้จะสนใจเรียน ประมาณ 15 – 20 นาที จากการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 พบว่าในห้องเรียนอนุบาล 3/3 ที่มีสมาธิในการเรียนรู้ได้น้อยอยู่ 2 คน ผู้วิจัยจึงได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์มาช่วยในการทำงานวิจัยโดยผ่านกระบวนการวาดภาพตามจินตนาการ ฉีก-ปะภาพ ระบายสีภาพ และปั้นดินน้ำมัน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีสมาธิในการเรียนเพิ่มมากขึ้น และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชั้นพื้นฐานได้เหมาะสมกับวัย

นโยบายข้อที่ 7 พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และครูสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อนำเสนอผลงานข้อมูลที่มีอยู่ในรูปแบบต่างๆอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ภูมิลาด (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนในวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำงานร่วมกันอย่างปลอดภัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอินทรมหรรษ์อนุสรณ์ ผลการวิจัย พบว่า

การพัฒนาทักษะต่างๆ ของการเรียนรู้วิทยาการคำนวณให้เข้าใจ น่าสนใจและอยากที่จะเรียนรู้ จึงได้สร้างและนำสื่อการเรียนการสอนเข้ามาใช้ร่วมกับการเรียนรู้ปฏิบัติในห้องเรียน ให้นักเรียนได้มีความสนใจและอยากที่จะเรียนรู้ในรายวิชานี้ ได้แก่ สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำงานร่วมกันอย่างปลอดภัย และแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน พบว่า จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 117 คน ดังนี้ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 38.03 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 76.67 มีค่าคะแนน ความก้าวหน้าด้านการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 38.64 และผลประเมินผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการคิดทักษะทางเทคโนโลยี ใฝ่เรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีผลการประเมิน โดยเฉลี่ยร้อยละ 85.47

นโยบายข้อที่ 8 การส่งเสริมทักษะอาชีพตามวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำหลักสูตรและจัดทำแผนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะอาชีพตามวัยและนักเรียนสามารถฝึกอาชีพพื้นฐานที่สนใจและเลือกเรียนต่อในสายอาชีพที่ต้องการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ และองค์ประกอบที่ 3 ทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และรูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

นโยบายข้อที่ 9 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำไปใช้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสุขอนามัยที่ดี และครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสริมสร้างสุขอนามัยที่ดี มีการสร้างเครือข่าย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเกิด หงวนบุญมาก, สุนทรา โตบัว และวารุณี ลักษณ์โชคดี (2560) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการประเมิน การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วม อย่างยั่งยืน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการ ประเมินการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วม อย่างยั่งยืน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีมุ่งประเมิน หรือ องค์ประกอบของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพ 3) วิธีการประเมินแบบมีส่วนร่วม และ 4) เกณฑ์ การตัดสินการประเมินเป็นเกณฑ์การตัดสินตัวชี้วัดของการ ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีลักษณะเป็นเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ผลการประเมินประสิทธิผลของการใช้ รูปแบบการประเมิน พบว่า สามารถนำไปใช้จริงได้ให้ผล การประเมินที่ครอบคลุมและถูกต้องตรงตามสภาพจริง ความเป็นประโยชน์นักเรียนมีสุขภาวะทางกาย สุขภาวะ ทางจิต สุขภาวะทางสังคม และ พฤติกรรมสุขภาพดีขึ้น หลังใช้รูปแบบฯ

นโยบายข้อที่ 10 ส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้ทดสอบนักเรียนในแต่ละระดับชั้น โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำไว้และวิเคราะห์ผลการทดสอบและ กำหนดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป และให้มีการนำ ผลจากการประเมินเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการ พัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด (2563) ได้วิจัย เรื่องการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนนำรูปแบบเป้าหมายโครงการมีการ ดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษา

ระดับชาติชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเริ่มจาก 1) วิเคราะห์ ข้อมูล (Data analysis): การวิเคราะห์ผลการทดสอบโอเน็ต มีการวิเคราะห์ ผลการสอบ 3 ปีซ้อนหลังของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชาในระดับมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้ทราบจุดแข็ง – จุดอ่อนการจัดการเรียนการสอนของครู และวิเคราะห์ผลการทดสอบของนักเรียนระดับชั้น ป.6 ใน ปีการศึกษาปัจจุบัน ด้วยแบบทดสอบโอเน็ตปีการศึกษาที่ ผ่านมา และใช้โปรแกรมการตรวจข้อสอบที่สามารถ แสดงผลจุดแข็ง - จุดอ่อนในระดับมาตรฐาน และจัดกลุ่ม นักเรียนตามศักยภาพและความถนัด จากนั้น 2) กำหนด เป้าหมายโดยวิเคราะห์จำนวนร้อยละของนักเรียนที่มี คะแนนผ่านเกณฑ์ 50 คะแนน แต่ละวิชาในปีการศึกษา 2562 จากนั้นกำหนดเป้าหมายร้อยละของนักเรียนที่ต้อง ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ 50 คะแนน แต่ละวิชาในปีการศึกษา 2563 และกำหนดจำนวนนักเรียนโดยระบุเป็นรายบุคคล ในการเร่งพัฒนาให้นักเรียนได้คะแนนผ่านเกณฑ์ 50 คะแนนในแต่ละรายวิชาในปีการศึกษา 2563 ทดสอบนักเรียนโดยใช้ แบบทดสอบโอเน็ตในปีการศึกษา 2562 เพื่อคาดการณ์ว่าจะต้องพัฒนานักเรียนเป็น รายบุคคลจำนวนกี่คน 3) การลงมือทำตามหลัก PLC 4) สร้างการมีส่วนร่วมกับครูภายในโรงเรียนโดยการ วิเคราะห์จุดแข็ง – จุดอ่อนระดับตัวชี้วัด แล้วนำผลการ วิเคราะห์แต่ละตัวชี้วัดมอบให้ครูผู้สอนที่รับผิดชอบตัวชี้วัด ดังกล่าวชี้แจงแผนผังแบบทดสอบโอเน็ตให้นักเรียนรับรู้ และมอบเกียรติบัตรให้ผู้ปกครองที่นักเรียนมีพัฒนาการ ด้าน ผลสัมฤทธิ์มีการสร้างเครือข่ายขยายผลโดยใช้การ ถ่ายทอดสดผ่านโปรแกรมสแตมมิ่งนำเสนอเทคนิคการ วิเคราะห์ test blue print ของข้อสอบโอเน็ตออนไลน์ เพื่อไม่ต้องนำครูออกจากห้องเรียน เมื่อเกิด กระบวนการ PLC แล้ว ใช้แนวทาง Backwards design ในการกำหนด เป้าหมายและหลักฐานการเรียนรู้ครู ออกแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวทาง Active learning และ Inquiry learning และสะท้อนผลผ่านกิจกรรม PLC (5) การประเมินผล ด้วยตนเอง โดยการจัดทำคลังข้อสอบร่วมกับหน่วยงานต้น สังกัดเพื่อใช้ในการสอบพีริ-โอเน็ต การใช้คลังข้อสอบของ สทศ.ในการสอดแทรกในบทเรียนและใช้ข้อสอบของโครงการ ประเมินและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ (Thailand educational development and

evaluation tests: EDET) ระดับอาเซียน และโครงการประเมินผลผู้เรียนนานาชาติ PISA และ 6) จัดกิจกรรมเสริมเติมความรู้ก่อนสอบโดยทบทวนบทเรียนก่อนสอบและกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ ในการทำข้อสอบรวมถึงกิจกรรมพัฒนาการคิดวิเคราะห์

นโยบายข้อที่ 11 การประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้กำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR) และระบุแนวทางในการพัฒนาและจัดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี วรวรรณ (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) ควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมบริหารตามโครงสร้างและบริบทโรงเรียน 2) ควรมีการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาการศึกษา 4) ควรแต่งตั้งผู้เกี่ยวข้องประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) ควรมีการแต่งตั้งผู้เกี่ยวข้องติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 6) ควรมีการแต่งตั้งกรรมการเพื่อทำการรายงานผลการประเมินตนเองตาม สถานศึกษา กำหนด

5. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพ การศึกษา ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561, น.102) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มี ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ผู้บริหาร

ควรใช้เทคโนโลยีช่วยในการสื่อสารและการนำเสนอข้อมูล อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แอปพลิเคชัน LINE แอปพลิเคชัน Facebook หรือ พาวเวอร์พอยท์ โดยที่ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาและเทคโนโลยีในการสื่อสาร นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับวิธีการสื่อสารกับองค์กรและชุมชนให้มีความเข้าใจตรงกัน สถานศึกษาควรจัดให้มีแอปพลิเคชันสำหรับผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของบุตรหลาน เช่น แอปพลิเคชัน Toschool 2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องบริหารแบบมีส่วนร่วมเปิดใจรู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ การคิดสร้างสรรค์ต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้บริหารในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีทางการบริหารช่วยรวมทั้งการมีเครือข่ายจากภายนอก ลักษณะของการคิดสร้างสรรค์เกิดจากการคิดเร็วคิดนอกกรอบ ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ต้องมีวิสัยทัศน์ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารและต้องทำให้องค์กรเป็นองค์กรเชิงบวกต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการสร้างขวัญกำลังใจเอาทั้งคนและงานให้มีกิจกรรมร่วมกันจัดคนให้ตรงกับงาน ผู้บริหารต้องจัดการกับตัวเองก่อนให้พร้อมและเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วจึงลงไปหาครูให้ 80 ความช่วยเหลือให้ขวัญกำลังใจ 4) ด้านเทคนิค ผู้บริหารจะมีเทคนิคด้านการบริหารได้เกิดจากการมีเครือข่าย RAJABI ความร่วมมือให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้หลักการของวงจรมะมิง (Deming cycle) หรือใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community: PLC) มาเป็นรูปแบบการบริหารการให้ขวัญกำลังใจมีหลักธรรมาภิบาล นอกจากนี้ผู้บริหารต้องรอบรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ และผู้บริหารควรมีความเข้าใจความต้องการของครูจึงจะสนองความต้องการได้ถูกต้อง 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารต้องมีความจริงใจ มีความโปร่งใสเป็นแบบอย่างที่ดี มีหลักธรรมาภิบาล ความมีน้ำใจรู้จักใช้เวลากับตัวเองให้เวลากับงานและครอบครัว ควรมีหลักธรรมประจำตัว เช่น พรหมวิหาร 4, อิทธิบาท 4 เป็นต้น 6) ด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารควรศึกษาปัญหารอบด้านแล้วค้นหาวิธีที่ดีที่สุดโดยการประยุกต์กับเทคโนโลยี นำหลักการของ Benchmarking และ Balance scorecard หลักการของวงจรมะมิง (Deming cycle) มาปรับใช้เพื่อให้เกิดนวัตกรรม

ทางการบริหารใช้งานวิจัยมาเป็นกระบวนการบริหารจัดการจัดการเพื่อให้ได้นวัตกรรมทางการบริหาร มีนโยบายที่ชัดเจนร่วมกันร่วมคิดร่วมทำทำให้เกิดเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ที่ต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้บริหารมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เกิดจากการระดมความคิดจากหลายๆภาคส่วน เพื่อให้ได้วิธีการที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ผู้บริหารควรนำรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการ PLC ในการนำนโยบายสู่การจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ยึดหลักการจัดการคุณภาพแบบองค์รวม (Total quality management) ความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่คุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 จากผลการวิจัยผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นและให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีการติดตามประเมินผลในการนำไปใช้เป็นระยะๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อมุ่งไปสู่คุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ทราบถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในเชิงลึก และสามารถพัฒนาตัวบ่งชี้ การพัฒนารูปแบบโมเดลสมการโครงสร้างการพัฒนากลยุทธ์ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการบริหาร จัดการองค์กร ทักษะการสร้างนวัตกรรม ทักษะการการคิดวิเคราะห์เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- โกสินทร์ ช่างบุญ. (2560). การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยพาร์อิสเทอร์น.
- ไกรศร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชาวมี่ สุธลง. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา. วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา.
- ทัศนีย์ ภูมิลาด. (2566). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนในวิชาวิทยาการคำนวณเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทำงานร่วมกันอย่างปลอดภัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอินทรมัธยมอนุสรณ์. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.
- ธงชัย ดีมูลพันธ์. (2565). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิศรา มุลวรรณ. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี.
- บุญเกิด หงวนบุญมาก, สุนทรา โตบัว และ วารุณี ลักษณ์โชคดี. (2560). การพัฒนารูปแบบการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 18(1), 74-82.
- พลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์. (2566). รูปแบบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ดุขุฎีบัณฑิต], มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พัลลภ เต่าให้. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องเศษส่วนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ.

- [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานศึกษาศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด. (2563). *การพัฒนาแบบแผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อยกผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของจังหวัดร้อยเอ็ด*. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวรรณา แยมอรุณ. (2563). *การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- อัญธิกา พลสร. (2566). *การพัฒนาเด็กสมาธิสั้นด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์*. สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุดรธานี.
- Bellanca, James and Brandt, Ron. (2011). *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*. Bloomington, IN: Solution Tree.
- Cronbach, L.J. (1990) *Essentials of Psychological Testing*. 5th Edition, UCL Press, London
- DuFour, R., & Fullan, M. (2013). *Cultures built to last: Systemic PLCs at work*. Solution Tree Press.
- DuFour, R., & Marzano, R. J. (2011). *Leaders of learning: How district, school, and classroom leaders improve student achievement*. Solution Tree Press.
- Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (3rd ed.). Routledge.
- Fullan, M. (2016). *The new meaning of educational change* (5th ed.). Teachers College Press.
- Harris, A. (2003). Effective leadership in schools facing challenging contexts. *School Leadership & Management*, 23(1), 15-26.
- Jones, D., & Harris, A. (2019). Implementing educational policy: Leadership strategies for success. *Educational Management Administration & Leadership*, 47(2), 157-173.
- Lee, M., & Lee, J. (2020). Professional learning communities and educational outcomes: A meta-analysis. *Journal of Educational Change*, 21(1), 29-50.
- Lumby, J., & Foskett, N. (2011). *Power, policy and educational leadership*. Routledge.
- Nalasco, R., & Arthur, L. (1987). *Conversation*. Hong Kong: Oxford University Press.
- Stoll, L., Bolam, R., McMahon, A., Wallace, M., & Thomas, S. (2006). Professional learning communities: A review of the literature. *Journal of Educational Change*, 7(4), 221-258.
- Yamani, Taro (1973) *Statistics: An Introductory Analysis*. Harper & Row.